

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szentegyház-utca 41. szám
Telefon-szám 586.

Hirdetések jutányos árban fölvetetnek:

az „Előre” kiadóhivatalában,

Ajtai K. Albert könyvnyomdájában
(Deák Ferenc-u. 4. sz.)

és Radics Sándor könyvkerekesében
(Szentegyház-u. 1. sz.)

ELŐRE

Megjelenik naponként, délután,
vasárnap kivételével.

Egy szám ára 2 fillér.

Előfizetés egy hónapra:

helyben (házhoz hordva) — 80
vidékre (postán) 1.— korona

SOROK.

Kakastollas orvosok. Magyarország főfőpandurja, a belügyminiszter új természetes gyógymódot készül bevezetni az orvostudományba. A csendőrök számát azért szaporítja, „hogy a közegészségügyi viszonyok javuljanak”. Mert hát dögöljön meg, vagy vándoroljon ki a paraszt ember, ha itthon nem telik neki orvosra vagy patikára. Hadd arasson a tüdővész, a nyakszirtmerevedés, a tifusz, a trahoma! A gyermeknyavalyák hadd tizedeljék meg a jövő generációkat is! Akikkel ezek se bírnak, azokon majd segít a főpandur legényeinek *ólom-pulujája* — örökre. Aki beteg, az ne menjen ebben a gyönyörűséges új korszakban a világot sem doktorhoz (mind számár!). Fusson csak a csendőrörsre: ott puskatussal majd úgy kidöngönyözik belőle a nyavalyáját, hogy sohasem szorul többé medicinára.

Idegenből! A kolozsvári választók egy része, a kinek se Péter, se Pál nem tetszik, arra készül, hogy idegenből hoz valami *illusztris* jelöltet. Arra gondolnak, hogyha *Barabás* megbukik Aradon és Pesten, a mit ez a mandátum-jongleur nagyon is megérdemelne, őt hívják meg jelöltnek. De ha *Eötvös* talál megbukni — tőle sem idegenkednek. Szóval egy kategóriába sorozzák *Barabást* a *Habsburgok* *kalapácsából* *kvótamegszavazó* *kormányiszolgáivá* vedlett, megjuhászodott kurucigrist *Eötvös* Károlylyal, a ki egy emberöltő óta önzetlenül küzd a függetlenségi ideálokért. *Barabást*, a *paktumos hazafit*, *Eötvössel*, a nyíltan ellenzékbe menő nagy stílusú politikussal és európai hírű írival. Urak, urak nagyon kilátszik itt a lólab! Apró személyi elmentések „miatt csak azért se” kolozsvári jelöltet! Ez az urak igazi jelszava. Az önjelöltek mesterkedése nagyon is világos, mert ha *meggyőződésből* akarnák *Eötvöst*, akkor semmi szín alatt sem eserélnék el oly könnyedén *Barabással*. Aranyat — ocskavassal!

Az alkotmány igazi biztosítékai.

Semmi esetre se azok, a melyeket a *Andrássy* tegnap sorolt fel a belügyi tárca tárgyalása alkalmával. A *közigazgatási bíróság hatáskörének tágítása*, a *főispán csendőrrel való rendelkezési jogának megszüntetése* — mindez csak *szenteltvíz*. Tesék csak az „*alkotmány bástyái*” felé tekinteni. Az oligarkia ezen menstvárait, a klikkuralom, nepotizmus, korrupció, ezen fészkeket kellene megrendszabályozni! Erről nem beszélt a belügyminiszter ur. Pedig, ha a törvényhatósági választásokba, az *általános választói jogot bevinnék*, a *virilizmust megszüntetnék*, *azzal erősödnék meg igazán a megye*, az *önkormányzat*, az *volna az igazi alkotmánybiztosíték* és a megyei oligarkhiának és korrupciónak is *végőrája ütne*. Két légy volna ez egy csapásra, de hát ez a kormány, mint a megyei feudális oligarkhia dédelgetője, *egyre se mer lecsapni és fél rendszabályokkal* mint *állítólagos* alkotmánybiztosítékokkal hint port az ország szemébe. Az a kormány mer beszélni alkotmánybiztosítékokról, a melynek igazságügynöke a régi *Bachkor-*

szakbéli osztrák cenzuránál is aljasabb intézkedéseket: előzetes lefoglalást és cabinet noirt lépteti életbe a jogállam fundamentumát rendíti meg és az alkotmány legdrágább biztosítékát koboza el? Az alkotmány másik biztosítéka a gyülekezési és egyesülési szabadság. Ennek *törvénybe iktatásáról* egy árva betűt sem ejtett a „legalkotmányosabb” belügyminiszter, sőt még a meglévő rendeleteket is félredobva rendre türi a gyűlések megtagadását. Kacagatóan félszeg, bár szomorúan furcsa állapot az, hogy a nemzetiségi képviselők, „a magyar állam esküdt ellenségei”, „a hazaárulók” emeltek egyedül szót a gyülekezési jog törvénybe iktatásáért, a mi pedig *magyar jogállam alkotmányának másik legfontosabb biztosítéka*. De hiszen nem is jogállamban élünk! *Pandurállam* lett Magyarország. Ezt hozta a „nagy” kormány!

Palást-e vagy mandátum?

Utolsó szó az Irsay-ügyben.

Megnyugtatóan röviden, de annál határozottabban körülírjuk álláspontunkat ebben az ügyben.

Mi az egyházkerületi bíróság ítéletével nem voltunk megelégedve. Világi bíróságot követeltünk ez ügyben. Nem voltunk megelégedve az ítélettel, mert nyilvános tárgyalás alapján hozták azt meg. Nem voltunk megelégedve, mert az eljárás olyan cselekményekre vonatkozott, melyek — ha valók — a világi büntetőtörvény rendelkezései alá tartoznak. Az is igaz, hogy az egyházi bíróság Irsayt, mint papot ítélte el, és az egyházi bíróság már olyan viselkedést is bűnösnek deklarálhat, mely a világi törvények szerint még nem jogellenes.

Am legyen! A kolozsvári egyházmegyei bíróság elítélte paphoz nem méltó viselkedésért Irsayt arra, hogy *féléven belül hagyja el Kolozsvárt*. Méltányos ítélet volt. Módot nyújtottak neki bírái a távozásra. Irsay nem tudni miért, talán hibeibe vetett bizalmánál fogva, talán elbizakodottságból, talán mert igaza volt, nem távozott, hanem *fellebezett*. Itt áll elő az egyházi bíróság fatális helyzete. Erről Bartók püspök feleljen. Neki kötelessége lett volna Irsayt a távozásra kényszeríteni, a külvárosi híveket megnyugtanni, hogy Irsay nem lehet többé az eklézsia papja. De nyilvános fellebbviteli tárgyalást rendelni, helytelen cselekedet volt. Embertelenség volt. Olyan kérdésben tárgyaltak nyilvánosan Irsay bírái, melyben még a világi bíróságok is zárt tárgyalást tartanak.

Megtették azért, hogy „megmutassák a híveknek, miért bocsátják szélnek papjukat”? He-lyes-e valakinek szennyét piacra vinni vagy sem, ám döntse el bárki, — de annyi bizonyos, hogy *közérkölciséget sértő ügyek tárgyalása zárt ajtóktól szokott történni*. Így rendelik ezt az egyházi törvények, ezt szentesíti a gyakorlat, a szokás. Mi történt azonban? Az egyházkerületi bíróság Irsay „bűneit” kidobta a piacra. Szerintünk tehát nem helyesen. S mert láthattuk szennyesét, olvashattuk az ítéletet, azt is láttuk, hogy az *öt nemesak papi mivoltában támadja meg, de sérti polgári becsületét*. A nyilvános tárgyalás azt mutatta, hogy világi bűnökről volt szó. Ha Irsay mint pap hibázott, ám döntött volna az egyházi bíróság *títkos* ülésben és szerzett volna érvényt ítéletének. De így nyilvános tárgyalás után Irsay egyszerű polgárnak be-

esülete érdekében követeltük a világi bíróság döntését. — Ha felmentette volna őt a világi bíróság, nem foglalkozott volna a pizsokkal az egyházi bíróság. Ha elítélte volna őt a világi bíróság, sorsa amúgy is meg lett volna peeséttelve. De így el van ítélve Irsay a pap és megvan bélyegezve Irsay a polgár.

Ki a vivát?

Választási mozgalmak.

A tegnap választási mozgalmainak legérdekesebb eseménye kétségkívül az, hogy *Apáthy István* nem fogadta el a jelöltséget. Este fél 7 órakor érkezett *Köntzey Imrének* Nápolyból a következő távirat:

„*De Naples 35, 437. Nagy tudományos érdekek nem engedik most elhagyni Napolit, bizalmat köszönöm, jelöltséget ez időszert nem fogadhatom el. Levél megy. Apáthy.*”

Apáthy minden bizonnyal csak egyedüli jelölt maradt volna, mert úgy *Kreutzer*, mint *Hevessi* kijelentették, hogy az ő fellépése esetén tartózkodnának a választási küzdelemtől. Így az Apáthy fellépése egyhango választással járt volna. Tartózkodásával azonban szabaddá vált a vásár s az összes elkötelezett, vagy el nem kötelezett aspiránsok szabadon mérközhetnek, ha ugyan valamennyiüket jelölik.

Tegnap este az első kerületi választók — hivatalnokok, magántisztviselők, vasutasok, mind-össze vagy harmincan: jelölő értekezletet tartottak a *Mezei-szállóban* *Radó Elek* bankdirektor elnöke alatt. Eleinte *Apáthyról* esett szó, csak miután az „*Előre*” kiküldött munkatársa tudatta a jelenlevőkkel, hogy ő a jelölést el nem fogadta, hangzottak fel erősebb hangok *Kreutzer* Lipót mellett, a kit addig csak *pótjelöltként* emlegettek a jelenvolt magántisztviselők. *Hubay Károly* és még néhányan iparosjelölt mellett törtek lándzsát, de a többségben levő tisztviselők elejtették ezt az ajánlatot. Végre is úgy egyeztek meg, hogy az első kerületi jelenvolt iparosok most *Kreutzer* fogják támogatni, viszont a második kerületben majd annak idején a tisztviselők nem fognak más, mint iparosjelöltre voksolni. Így szent lett a béke és elhatározták, hogy vasárnapra jelölő gyűlést hívnak össze, miről a függetlenségi párt elnökségét is értesítik. A jelölt személyében való megállapodást táviratilag közlik *Kossuth* Ferencel, „mint a függetlenségi párt elnökével” és *Apponyi* Albert kultuszminiszterrel, „mint *Kreutzer* felettes hatóságával”.

Rablógyilkosok a börtönben.

Meggyilkolt öreg asszony.

A múlt hét szerdáján elkövetett borzalmas merénylet elvetemült tettesei már a kecskeméti királyi ügyészség fogházában ülnek s várják méltó büntetésüket. A királyi ügyészség a rendőrség által lefolytatott nyomozás iratait átvizsgálta s ennek alapján rablás és szándékos emberölés kísérletének büntette miatt kérte a gonosztevők ellen a vizsgálat elrendelését, indítványozva egyúttal ellenük a vizsgálati fogságot is. *Teszary József* vizsgálóbíró tegnap kihallgatta a két bűnöst, a kik előtte is beismerték a tett elkövetését, ugyanugy, miként azt a nyomozó

WEISZ KÁLMÁN DIVATSZABÓ

KOLOZSVÁR, Mátyás király-tér 22. sz. — Telefon 451. 113. 12—*

rendőrhatalóságnál tették. A vizsgálóbíró a kihallgatás befejezése után kihirdette előttük határozatát, a mely szerint az ügyészi indítvány értelmében elrendelte a vizsgálatot s egyszerűsmind őket vizsgálati fogságba helyezte. A határozat ellen a terhelték nem jelentettek be fel-folyamodást, a kiket azután szuronyos fegyőrök visszakisértek celláikba. A két rablógylkos ügye az október hónapban tartandó esküdszéki cik-luson kerül tárgyalás alá.

Gonosztevő, vagy beteg?

Felgyújtotta feje felett a házát.

— Telefonjelentés. —

A budapesti Nagy János-utcában ma délelőtt nagy lőtás-futás volt. A 21 es számú ház felett óriási füst gomolygott az ég felé. Megállapították, hogy Szép Albert felgyújtotta lakását.

Szép Albert roppant indulatos férfi. A leg-csekélyebb dologért bosszankodik és mindenkit megfenyegetett. Sokan már arról is beszéltek, hogy Szép Albert beteg ember. Arról is suttog-tak, hogy családjával állandóan rossz viszonyban él. Senki sem tud vele semmiféle kérdésben meg-egyezésre jutni. Ma délelőtt is összeszólalkozott családjával. Csekély dolog miatt tört ki a nagy esete-paté ma is. Ugy állapotodott meg a család, hogy kirándulásra mennek a budai Norma fához. Albert azonban ellenkezni kezdett, hogy ő a nagy melegben nem sétál a Svábhegyre. Megál-lapodtak abban, hogy otthon marad. Alig hogy eltávozott a család, a szomszédok hatalmas füst-gomolyagot láttak előtörni a Szép-család lakásá-ból. A telefonhoz rohantak és a tűzoltóságot kérték. A tűzoltóság emberei a tüzet hamar lo-kalizálták és Szép Albertet a rendőrség letar-tóztatta.

Egy iskola háromszáz éve.

Jubiláló főgimnázium.

Fényes ünnepek elé néz a kolozsvári református főgimnázium. Közelebről fogja meg-ülni fennállásának háromszázéves évfordulóját ez a népszerű középiskola, amely a régibb idők-ben az egyetemi és theologiai tudományokban is kiképezte a tanulni vágyó magyar ifju-ságot.

Az évforduló közelgő napját országos ün-neppé kívánja avatni a jubiláns főgimnázium igazgatója és ezért már megtette az előkészüle-tek, hogy az ország valamennyi tudományos intézete és iskolája képviselve legyen a nagy-szabású ünnepélyen.

A főgimnázium jubileumát összekapcsolják Apácai Cseri János emlékezetével, aki ezelőtt 250 évvel tanár volt a kolozsvári református kollégiumban. A jubileumot szeptember első napjaiban tartják.

Csendélet a külvárosban.

Vér a Krizbai-utcában.

Ismét véres verekedés színhelyévé tette az utca porondját egy parázs verekedés. A hős Nyimán János napszámos összeszólal-kozott Spiegel Áronnal és feleségével. Nyi-mán egy hatalmas konyhakéssel vesze-delmesen összevagdalta Spiegel és fele-ségét.

Nyimán lakója volt Spiegelnek magyar államvasúti munkásnak. Nyimán kissé inger-lékeny természetű ember, úgy, hogy gyakori szóváltásba keveredett lakásadója-val vagy annak családjával. Épen azért Spiegel a lakást Nyimánnak felmondta már április 15-én. De kellemetlen lakója sehogy-sem akart kimenni a lakásból. Es azóta állandóan kellemetlenkedett Spiegelnek. Természetesen az lett a sok herce-hurcának a vége, hogy a tegnapi délután folyamán ala-posan összeveszték. A vitába Spiegel fele-sége is részt vett és urát a napszámossal szemben védelmébe fogadta. A szomszédok

nagynehezen elcsitították a veszekedőket és a házaspár vacsorához ült. Nyimán azon-ban sehogysem tudta elviselni a kiutasítást és megtámadta őket. Egy konyhakéssel rájuk rontott és Spiegel és feleségét össze-vissza vagdalta. Mindkét súlyosan sebesültet a mentők szállították be a Karolina kórház sebészeti osztályára.

Tülekednek a pátensért.

Melyik hát az igazi?

A helybeli függetlenségi párt egyik vezérfőia beszél, hogy Hevessi József előtte úgy nyilatkozott, mint a ki a hivatalos je-löltséget a tarisnyájában hordja Fentjárt ugyanis ő Keme Pesten és beszélt — halld meg óh Haza — még miniszterekkel is. Kreutzer Lipót hívei száján szintén ugy szerepel, mint hivatalos jelölt, miután ő már egy izben meg is nyerte ezt a megfi-zethetellenül üdvös jelzőt. Azóta ugyan na-gyott változott az idők járása: a becsüle-tes nemzetiuralom reakciós-feudális csend-őrbasáskodássá nőtte ki magát s a függet-len jelölt urak azért még mindig ugy tüle-kekednek ezen felsőbb szabadalmazás után, mintha az legalább is nagyobb diszt köl-csönözne birtokosának. Hiszen kölcsönözni kölcsönöz, de nem diszt, hanem a hivata-los presszió összes fegyvereit, a mit a kor-mánynak Barabás mellett való szemérmet-len korteskedése is bizonyít. Erre kell hát a „pátens“: a hivatalos jelöltség a cégbe való bejegyzést dokumentálja.

Revans Világosért!

Ausztria segít az orosz önkénynek.

— Telefonjelentés. —

Politikai körökben nagy feltűnést keltett az osztrák félhivatalos cikke. Mert már másodszor merül fel a terv, hogy az osztrák-kok segítsenek az orosz abszolutizmusnak. Hetekkel ezelőtt jeleztük, hogy az „Allgemeine Correspondenz“ arról értesült, hogy a bécsi miniszteriumban mozgósítási terveket dolgoznak ki. Most az osztrák félhivatalos foglalkozik az osztrák segédkezés tervével. ... Dél Oroszországban nem bírták el-nyomni a földművesek sztrájkját és a lán-gok átesaptak Galiciába. Ez kellett Ausz-triának. Régóta rebesgették, hogy Orosz-orzágot meg akarja segíteni. A lengyel pa-rasztok elűzik a földbirtokosokat és véres nyomok jelölik az utat, a melyen a fellá-madt, igazságos parasztboszu végrehajtói vonulnak.

Mi lesz? Az oroszok nem bírnak a for-rongókkal és egy félhivatalos orosz lap ki-költöztette, hogy az oroszok viszonzolga-latot kérnek Ausztriától, amiért Világosnál az ő segítségükkel leverték a „lázdó“ magyarokat.

Az oroszok jól számítanak. Ausztria szívesen fizeti meg tartozását ami bőrünkön és tegnap este az osztrák félhivatalos ko-molyan foglalkozik a „bemarsolás“ kér-désével.

Ausztria készen áll segítségére sietni az oroszoknak, hogy leverje a szabadságáért küzdő népet. Hogy ennek mi lesz a követ-kezménye csak sejteni lehet. A népakarata ma már remélhetőleg lesz olyan erős, hogy Ausztria ilyen szíveségét megakadályozza.

KIS EMBEREK BAJAI.

A nyavalyák melegágya.

Egy a sétatéren üdülő vidéki beteges ember írja nekünk a következő sorokat: „Türhetetlen állapot az immár, hogy a város által kinevezett két utakarító alkalmazott a városi uszodából levezető kis csatorna vizét nagy lapátokkal nap-hosszat a gyalogutakra locsolja. Nem néznek a járókelőkre: nem respektálják sem a sétáló höl-gyek drága-toalettjeit, sem a kaputos ember pan-tallóját. Ha már a város az ilyenfajta locsolást mindenképen szükségesnek tartja, legalább vé-

gezzék el azt hajnalban, hogy a keletkező fene-ketlen sár nappalra egy kissé felszáradjon. Igy szinte lehetlenné válik a séta s undorral tá-vozik az ember az erőnek-erejével agyonundori-tott messze földön híres sétaterről. Különben sem valami egészséges az e fajta locsolás: mert az árok vize bűzhödt, romlott és a víz elpárol-gása után a rothadó iszapban és sárban pompá-san szaporodnak a fertőző nyavalyák csirái, a melyektől menekülendő szoktunk pedig a séta-terre járni. Kérjük az illetékes hatóságot, hogy ezen a tarthatatlan állapoton segítsen.“

Egy üdülőni akaró.

A szeszélyes világitás.

Tisztelt Szerkesztőség! „Majd előtik, majd meggyutik: csak a szemet rontik-bontik!“ Igy kiáltott fel az egyszeri parasztember, a mikor először látott a városban régimódi pislogó ivlám-pát. Illik ez a mondás a sétatér izzólámpáira is, a melyek öt percenként, hol kigyulnak, hol kialusznak. Az Erzsébet-híd lámpái meg egyál-talában nem égnek. Nem tudjuk milyen állapot-ban vette át a mérnöki hivatal az ezrekbe ke-rülő új világitási berendezéseket, de az tény, hogy így ma semmivel sem állunk jobban, mint a petroleumlámpák özönvizelőtti korában. Mert azok legalább felgyújtás után égtek, a meddig birta bennük a petróleum-szus, de az elektro-mos izzólámpák szeszélyesebbek Ganz uramék jóvoltából még a fővárosi primadonnáknál is.

Világosság szerető polgár.

SZINJÁTÉK.

A színházi iroda hírei. (Orpheus — délután.) Horváth Paula betegsége miatt a holnap délutánra hirdetett „Gyurkovics lányok“ előadása helyett „Orpheus az alvilágban“ kerül színre, félhelyárak mellett. (Fekete nap — másodszor.) Gárdonyi Gézának az imert író-nak ma színre kerülő új drámáját, a „Fekete nap“-ot holnap vasárnap este adják másodszor. (Királytigris — félhelyárakkal.) Hétfőn is-mét félhelyáras esti előadás lesz. Ez alkalommal a legutóbb jelentékeny sikerrel színrekerült új detektív-drámát a „Királytigrist“ fogják adni. (Denevér.) Srauss nagy operettéje, a „Denevér“ legközelebb kedden este kerül, színre rendez helyárakkal.

Műsor:

Vasárnap	d. u.: Orpheusz az alvilágban. (Félhely-árakkal.)
Hétfő:	este.: Fekete nap (2-szor.)
Kedd:	Királytigris (Esti előadás félhelyárakkal.)
Szerda:	Denevér.
	1848. Hadak utja. (Esti előadás félhely-árakkal.)

H I R E K.

— július 21.

Gyűlés a városházán. Kolozsvár törvényhatósági bizottságának ma délután rendkívüli közgyűlése van. Ma tárgyalják le a városi tanács előterjesztését, amelyek sze-rint a bérházak és a csatornák építését újabb törlesztéses kölcsönök felvételével kívánják rendezni. A közgyűlésen Fekete-Nagy Béla helyettes polgármester elnököl.

Meghalt egy kőműves. Az esti órák-ban egy rejtélyes haláleset történt a Felsőköz-i-utcában. Az áldozat egy Csorba Sándor neve-zetű 88 éves kőműves, a kit rendes fekhelyén egy sziklaodu fapadján ért el egészen váratla-nul a halál. Csorbát Tános Mária, egy jószívű napszámosasszony látta el élelmiszerekkel, mert a szerencsétlen magára hagyatott agg ember már képtelen volt megkeresni mindennapját. A holttestet a rendőrség beszállította a kórbone-tani intézetbe, hogy az orvosok a halál igazi okát megállapíthassák.

Küzdelem a kenyérért. A kolozsvári egyetem orvostanhallgatói mozgalmat indi-tottak az iránt, hogy a tudományos pályát vá-

lasztó ifjúságnak némiképen segítségére legyenek. Célja az egyesületnek, hogy a Kolozsvárra jövő orvosnövendékeket körülmenyesen tájékoztatja a kolozsvári lakás és élelmezési viszonyokról. Fölvilágosítója általában mindenről a tájékoztatlanokat, akiknek érdekében még lakásközvetítésre és élelmezési helyek szerzésére is vállalkozik. Az egyesület épen azért felhívást intézett a lakás és élelemadókhoz, hogy kiadó lakásuk és az élelemmel való ellátás feltételeit az árak kitüntetésével jelentsék be, az egyesület titkári hivatalához.

x **Nap és esőernyő áthuzásokat** s egyéb javításokat olcsón és pontosan készítenek **Dakó Kálmán** diszmu-estergályos Kolozsvár, Jókai-u. 2. sz.

x **Tulipánkert vendéglőben** szépen szól a muzsika, Siposhoz megy minden ember friss sörre és ó borra. Tulipánkert mindig hangos, visszhangzik a nótától, Tulipánkert mindig vidám, megittasul itt a vendég magát. Cigányzene, jó vacsora kedvet hoz, jerünk pajtás egy pohárra Siposhoz! Tulipánkert itten van a Mátyás király-téren. Hej, nem is volt ily fogadó, ki tudja mily régen! Pártfogásért esedezik Sipos József, az első kolozsvári Tulipánkert vendéglő tulajdonosa.

x **Pártoljuk a magyar ipart!** Ezt csak úgy tehetjük, ha mindenben következetesek vagyunk. Nem csak magunk vásárolunk magyar gyártmányt, de megkivánjuk attól is a kinél pénzünket költjük. Számolj ezzel *Botha Ferenc kávé*s, a *Védő-Egyesület* tagja, a kinek *Unio-utca* 2. sz. alatti kávéházában a billiárdasztal is hazai gyártmány, kolozsvári magyar iparos remeke. Már ezért is nagyon megérdemli a hazafias közönség pártfogását a *Korona* kávéház, a mely minden más tekintetben is célszerűen berendezett kellemes üdülő hely.

KÖZGAZDASÁG.

A kolozsvári V. erdélyrészi gépiállításra, mely az Erd. Gazd.-Egylet idei országos tenyészállatkiállításával kapcsolatban szept. 5—9-én lesz, az erdélyi bejelentések szerint lefoglaltak: Talajművelő gépek, vető- és aratógépek részére: 860 méter, gőzcsepők és motorok számára: 1280 méter, terménytisztítóknak: 420 méter, tejgazdasági gépek stb.-nek 200 méter, és egyébbeélt gépek, eszközök, anyagok stb. részére összesen 2324 meter területű helyet, a mi összesen: 5084 méter helyet tesz ki, jóval többet, mint a mennyi a legutóbbi kiállításon elfoglalva volt. Tekintettel arra, hogy a bejelentési határidő még csak e hó végén jár le, a kiállítás sikere minden eddiginél fényesebbnek ígérkezik.

ORSZÁGGYÜLÉS.

— Telefonjelentés. —

A Ház ülése 10 órakor kezdődött. *Justh Gyula* elnökölt. A tegnapi ülés jegyzőkönyvének hitelesítése után felolvasták az interpellációs könyvet, melyben *Gratz Gusztáv* és *Bánffy Dezső* jegyezték interpellációkat. Azután a napirendre tértek át, a földművelési tárca költségvetésének tárgyalása következett.

Lázár Pál szólalt fel legelőször. Indítványát a telepítés kérdésében *Wekerle* felszólalására visszavonja, miután azzal a kormány ugy is foglalkozni.

Darányi földművelésügyi miniszter szólalt fel és kijelentette, hogy állategészségügyre fordítandó költségek nem mehetnek a lőtenyészítés rovására. Az állami birtokok parcellázását nem hajlandó keresztül vinni, mert azok így is keveset hajtán k 32—34 koronái holdanként. *A munkás kérdésben kijelentette, hogy ankétot fog összehívni, mely a telepítés kérdésével is foglalkozik majd a jövőben.* (Éljenezés.)

Achim határozati javaslatát a közös birtokok parcellázása iránt elvetette a Ház.

Bánffy az erdőhivatalnokok érdekében szólalt fel, azok fizetésének rendezését sürgette.

Darányi újabb felszólalásában megnyugtatta.

A telepítés kérdésében *Bánffy* ismét felszólalt és *Darányi álláspontját támadta*. Arra kérte a Házat, hogy e kérdésben *éjtsek el a régi rendszert és a kormány milliókat fordítson a telepítésre*. A parcellázást kívánta, az állam irányítólag folyjon be erre.

Achim félremagyarozott szavait magyarázta helyre.

Felszólaltak még: *Maniu Gyula* és *Bredicianu Korjolán*.

Lengyel Zoltán a nemzetiségi pénzüzetek ellen szólalt fel és *követelte a kormány beavatkozását*.

Darányi kijelentette, hogy tanulmányozás tárgyává teszi a kérdést. A telepítésre vonatkozólag *Bánffyval* polemizált.

Az ülés folyik.

UTOLSÓ ÓRÁBAN.

Fővárosi tudósítónk távirati és telefonjelentése.

Uj indemnitás.

Budapest, 1906. július 21. (*Saj. tud.*) *Wekerle* a jövőhéten benyújtja az indemnitási javaslatot, mert a költségvetést előre láthatólag nem fogja kellő időben megszávozni a Ház.

Nagykörös Eötvös mellett.

Budapest, 1906. július 21. (*Saj. tud.*) Nagykörös független polgársága küldöttséget menesztett *Eötvös* Károlyhoz, mely arra kérte, hogy fogadja el a kerület jelöltségét. *Eötvös* kijelentette, hogy *ő a budapesti VII. kerületi mandátumáért fog küzdeni*. Mely szavakban köszönte meg a nagykörösiek bizalmát.

A kormány presszióánál.

Féltik Barabást.

Budapest, 1906. július 21. (*Saj. tud.*) Ma délelőtt *Wekerle* miniszterelnök magához hívatta *Ehrlich* G. Gusztávot a budapesti VII. kerület egyik vezérleírát és *arra akarta rávenni, hogy Eötvös ejtse el a kerületi jelöltségét* és Nagykoröson vállaljon mandátumot. *Ehrlich* kijelentette, hogy közli *Eötvössel* a kormány kívánságát. A miniszterelnök eljárása óriási feltűnést és mebotránkozást keltett.

Eötvös nem fél.

Budapest, 1906. július 21. (*Saj. tud.*) *Eötvös* kijelentette, hogy a VII. kerület mandátumáért fog minden terrorizmus dacára küzdeni. Pártja óráról-óra gya-rapszik A kormány ravaszkodásai nem-hogy ártanának, de még inkább az *Eötvösök* malmára hajtják a vizet.

Aratósztrájk Temesvárt.

Budapest, 1906. július 21. (*Saj. tud.*) Temesvárról jelentik, hogy ottan igen veszedelmes arányokat öltött a napok óta tartó aratósztrájk. *Geréb Jánost*, a sztrájkoló munkások vezetőjét letartóztatták, de a rendőrség tekintettel a munkások izgatottságára időközben szabadon boesátotta *Valószínű, hogy hétfőn kimondják az általános sztrájkot*.

Horváth—Szkicsák affér.

Budapest, 1906. július 21. (*Saját tud.*) *Horváth* József tegnapi parlamenti beszéde közben *Szkicsák* azt kiáltotta közbe: „*Ha zudik!*” *Erre Horváth Szkicsákot* provokálta. Az úgy ma délelőtt *békés elintézését nyert*.

Csendélet Oroszországban.

Budapest, július 21. (*Saj. tud.*) Szentpétervárról érkezett hírek szerint a feloszlott duma tagjai éjjelenként titkos üléseket tartanak. A rendőrség a tanácskozásokat többször feloszlatta és a szónokokat letartóztatta. *Trepow* tábornok állítólag a külső tartományokba elutazott, hogy információkat szerezzen a nép hangulatáról. Egy másik híradás szerint megszökött Szentpétervárról, mert félt az anarchisták bosszujától.

Hirdetések.

Családi könyvtárak berendeztetnek.

Az összes magyar és külföldi irodalom nagyobbszabású művei

csékely havi részletfizetés

mellett megrendelhetők

RADICS SÁNDOR

könyvkereskedésében

KOLOZSVÁRT,

Szentegyház-u. 1. Mátyás király-tér sarok.

Könyvek fél árért kaphatók.

Ugyanott régi könyvek, okmányok, egyes jobb művek és könyvtárak a legmagasabb árért megvételnek. 101 19—*

Rónai mulató, Biasini Szálloda

Fedett helyiség! Eső ellen teljesen védve!

MA és mindennap rendkívül érdekes és szenzációs új műsor.

MINA és **FERNANDO** speciális Contortionisták.

LITTE FRANCOIR fej equilibrista, vagy a fordított világ.

KHERMAYER a legidősebb és legjobb Jongleur.

TILLY MIGNON román-francia énekesnő és szárnykürt művész.

LES ZELINESCU eredeti román ének és táncok.

Az összes szerződött tagok föllépte.

Naponta 2 kacagató bohózat.

115 Francia zenekar. 20—*

Belépti díj 1 kor. — Kezdeté fél 9 órakor. Szigoru családi műsor.

Mayyar konyha és tisztán kezelt borok. Pontos kiszolgálás.

A n. é. közönség kegyes pártfogásáért esedeznek

Rónai János, **Jaulus és Göndör,**
igazg. tulajdonos. művezetők.

A Sétatéri Kioszkban

MA, és a következő napokon Magyarország legkiválóbb szalonzenekara

Földesi Szerén k. a.

hegedü-művész.

Szabó Irén urhölgy

zongora-művész 12 tagu zenekara,

Goldmann A. karnagy

közreműködésével

hangversenyez.

A n. é. közönség becses pártfogásáért esedezik kiváló tisztelel

Gárdonyi Imre **Szabó Sándor**
tulajdonos 116 15—* igazgató.

Szabad bemenet.

Hirdetéseket jutányos árban felvesz az

„Előre“ kiadóhivatala.

Felölös szerkesztő: **Dr. Partos Kornél.**

Kiadja: **A Szerkesztőség.**

Herskovits

cégnél a főtéren

109 13—*

Gyönyörű szép angol zefirek . 65 kr.
 Szepes-iglói honi cérna-zefirek 39 „
 Mosó barezsek pongyolákra . . 19 „
 120 széles remek szép Grenadi-
 nek krém, fekete, Tegethoff
 és minden egyéb szín . . . 115 „

Dolcsó pénzt! $3\frac{1}{2}$, 4, $4\frac{1}{2}$ 0/0 alapon

házakra és földekre, az érték 70—85%-ig levonás nélkül — készpénzben, földbirtoknál minden előleges költség nélkül — gyorsan és pontosan adunk, — kérjük telekkönyvi és birtokiv beküldését — lehetőleg rövid uton, mivel a rengeteg ügyeinkre való tekintettel, később előjegyzést nem fogadhatunk el. 113 9—30

Személyi hitelt nyújtunk kereskedőknek, iparosoknak és minden rendes foglalkozásúaknak, megfelelő biztosíték esetén kezes nélkül is.

Mindenki azonban, ha kölesönt óhajt felyenni, nagyon helyesen cselekszi, ha előbb egy levélben kérdést tesz nálunk, — melyre mi megadjuk a teljes utasítást és ha ezt teljesen jónak találja, csak akkor forduljon kérelmével — mert ekkor már bizonyosra megy.

Vesünk használt mezőgazdasági gépeket, esetleg újjal kicseréljük, előlegét adunk értékpapírokra és sorsjegyekre.

Pontos címünk: **Országos Hitelforgalmi Intézet Igazgatósága.**
 Budapest, VII. Erzsébet-körút 29. szám.

Képviselőket fix fizetéssel alkalmazunk.

A tisztelt közönség b. figyelmét felhívom a Széchenyi-tér 7. sz. a. levő s a mai kor igényeinek megfelelő

szabó-üzletemre.

Készítek elegáns férfi-ruhákat olcsó áráért és kitűnő, kifogástalan munkával. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel:

Csoma Ignác,

102 férfiszabó mester 6—*

Széchenyi-tér 7. sz.

Ne tessék tévedni és

ne tessék sajnálni a fáradságot, mert az igazi **bőröndkészítő lakik**

Wesselényi Miklós-utca 24.

szám alatt a **főposta mellett**, ahol mindennemű **kofferek** találhatóak a legnagyobb választékban, a legolcsóbbtól a legfinomabbig **kézi kofferek, bőr kofferek** mindennemű **bőr táskák, piaci táskák, utazó-, kézi és nagy kosarak** mind saját készítményeim és a legolcsóbb árban árúaimot a jó minőségről és olcsóságról minden vevő tapasztalatot szerezhet. — Tisztelettel várom vevőimet 119 22—30

HESCHELES,
 bőrönd készítő.

Mágnás-kávékeverék

5 kg. bérmentve 19 kor.
 A leghiresebb kávéfajokból összeállítva.

Elismert legjobb és legzamatósabb kávékeverék.
 Óránként friss pörkölés!

8 Telefon 475 sz. 17—*

Különlegességek kész női aljakban.

Tisztelettel értesítem a n. é. vevő közönséget, hogy **fehérnemű, vászon, damaszt és kézmű-áru nagy raktáramat kibővítettem a legújabb kész női aljak, kész Costümök, bluzok, női, leány és gyermek felöltőkkel**, melyeket a legizlésebb és legelegánsabb kivitelben, dús választékban a **legolcsóbb szabott árak mellett** bocsájtom a n. é. vevő közönség rendelkezésére.

Szíves pártfogásért esdve vagyok teljes tisztelettel

ADLER A. ADOLF

Kossuth Lajos-utca 10. 5 18—50

* Nagy raktár női, leány és gyermek felöltőkben. *

Zongorák, pianinók, harmoniumok és cimbalmok

gyári áron és részletfizetésre is kaphatók. Hangszerek bérbe kiadatnak. Hangolást és javítást úgy belyben, mint vidéken gyorsan és pontosan teljesít

Triska J.

3 Kolozsvárt, 11—12

Sétatér-utca (saját ház).
 Erdély legnagyobb zongora-raktára.

NYÁRI SZINHÁZ.

Kolozsvár, szombaton, 1906. évi július hó 21-én, először:

FEKETE NAP.

Történet a szabadságharoból 3 felvonásban. Irta: **Gárdonyi Géza.**

SZEREPLŐK:

Özvegy Moháriné	—	—	—	—	Laczkó Aranka.
Sándor, fia	—	—	—	—	Rajnai Gábor.
Berta, Sándor felesége	—	—	—	—	Acél Ilona.
Ezredes)	—	—	—	Szentgyörgyi István
Órmester) honvédek	—	—	—	Árkosi Vilmos.
Marci, közlegény)	—	—	—	—	Mészáros Alajos.
Plébános	—	—	—	—	László Gyula.
Lenci, eseléd	—	—	—	—	K. Árpási Kata.
Biró	—	—	—	—	Dezséri Gyula.
Káskó)	—	—	—	Makray D.
Pikles) cigányok	—	—	—	Boda Ferenc.
Kecege)	—	—	—	—	Rubos Árpád.
Mayer, kapitány	—	—	—	—	Sebestyén Géza.
Schwartz)	—	—	—	Király E.
Funkel Kristóf) osztrák tiszték	—	—	—	Hidvégi Ernő.
Adler)	—	—	—	Kassai Károly.
Wagner)	—	—	—	Mátray Kálmán.
Ezredes (osztrák)	—	—	—	—	Horti Sándor.
Tikiné	—	—	—	—	Váradiné.

Kezdeté fél 8 óraker, vége 10 óraker.

Telefon szám 364.

Nyomatott Ajtai K. Albert könyvnyomdájában Kolozsvárt, Deák Ferenc-utca 4. sz.

Telefon szám 364.

15 éves fiuk jó fizetéssel fölvetetnek e lap kiadóhivatalába.

Kis hirdetések.

Minden hirdetés ára 10 szög 20 fillér. A kis hirdetések ára előre fizetendő.

Jórávaló oseléd kerestetik gyermek mellé. Havi fizetése 12 korona. Páris-utca 5. sz. 1 5—*

Házvezetőnőt, 30—40 éves, gazdaságban és főzésben jártas legyen azonnal felfogadok. — Csakis komoly ajánlatokra válaszolok. Mint-hogy egyedül álló iparos vagyok, házasság nincs kizárva. Ajánlatokat „L. I. Apahida” jelige alatt „Előre” kiadóhivatala továbbít. 2 5—10

Régi átjatszott jó hegedűt veszek. Trefort utca 5. sz. 4 5—*

Október 1-re belvárosban modern 4 szobás lakás konyhával, fürdőszobával, különálló telken kerestetik. Ajánlatok

a kiadóba „modern lakás” jelige alatt. 5 5—*

Október 1-re 3 szobás lakás konyhával lehetőleg fürdőszobával kerestetik Lakások kerttel előnyben részesülnek. Nem feltétlenül belvárosban. Cim a kiadóhivatalban. 6 5—10

Fiatal árva leány alkalmazást keres intelligens családnál. Ajánlatokat „Árva Katica” jelige alatt a kiadóba kerestetik. 7 5—6

Ki volna hajlandó jutányos bérért egy cim-balmot bérbeadni? Ajánlatokat kiadóhivatal továbbít. 8 5—10

„Vörös május.” Dr. Csillag Károly szociális munkája. Ára 30 fillér.

Kapható Radics Sándor könyvkereskedésében. Kolozsvár, Szentgyörgy-utca 1. Ugyanott régi könyvek megvételnek. 11 4—

Szöllő gyümölcsös-sel hasznbérbe kiadó. Felvilágosítást adnak Nagyszamos-utca 7 sz. a 9 4—*

Eladó egy jó karban levő, pedálnélküli cim-balom. Apafi-utca 14. 12 3—3

Egy gyakorolt **tűzőnő** azonnal alkalmazást nyer Matutsek Józsefnél. 13 1—1

Zálogédelüket magas árért veszek. Radics Sándor könyvkereskedő Szentgyörgy-utca 1. sz. 14 1—*